

Antibiotika mot kateterrelatert infeksjon

Kateterrelaterte infeksjoner forårsaker sykdom hos mange pasienter som får hemodialyse med sentralt venekateter over lengre tid. I en systematisk oversiktsartikkel av 16 randomiserte studier fant man at antibiotika kan forebygge slike infeksjoner (Ann Intern Med 2008; 148: 596–605).

Antibiotika var enten påført topisk eller intraluminært i kateteret. Begge metoder reduserte faren for infeksjoner og behovet for å fjerne kateteret på grunn av infeksjon.

Pasientene ble stort sett fulgt opp i mindre enn seks måneder, og det er derfor usikkert om effekten vil avta over tid.

Behandling for analkanalkarsinom

I en randomisert fase 3-studie sammenliknet man effekten av cisplatinbasert behandling med den konvensjonelle mitomycinbaserte behandlingen for analkanalkarsinom (JAMA 2008; 299: 1914–21).

Begge medikamentene ble brukt sammen med fluorouracil og radioterapi. Totalt ble 644 pasienter fulgt i 2,5 år. Behandling med cisplatin ga ikke bedret overlevelse, men resulterte i signifikant høyere kolostomirater.

Sykdomsfri overlevelse var 60 % i mitomycingruppen og 54 % i cisplatingruppen.

Antidepressiver fremmer synsbarkens plastisitet

Jevnlig tilførsel av antidepressiver er vist å stimulere danningen av nevroner og synapser i hippocampus hos voksne rotter. Nå har forskere fra Finland og Italia undersøkt om antidepressiver påvirker plastisiteten i synsapparatet hos rotter (Science 2008; 320: 385–8).

Forskerne brukte to klassiske modeller for plastisitet; skifte av okulær dominans ved mononukleær deprivasjon og gjenvinning av synsfunksjon etter induksjon av amblyopi. Vedvarende fluoksetinadministrering hos voksne dyr førte til gjenvinning av plastisiteten for okulær dominans og bedring av visuell funksjon ved amblyopi. Samtidig observerte man økt ekspresjon av hjernederivert nevrotrofisk faktor i synsbarken.

Resultatene antyder mulighet for en klinisk anvendelse av fluoksetin ved amblyopi. De kan også bidra til å forklare nye mekanismer for den terapeutiske effekten av antidepressiver.

Deprimerte leger – feilmedisinerte pasienter?

En studie fra USA viste seks ganger så mange tilfeller av feilmedisinering dersom legene var deprimerte.

Studien ble utført blant leger under spesialisering i pediatri ved tre sykehus i USA (1). Hele 75 % av dem var utbrent vurdert etter Maslachs Burnout Inventory, og 20 % var deprimerte i henhold til Harvard National Depression Screening Day Scale. Det var stor grad av overlapp mellom dem som var deprimert, og dem som var utbrent.

Spesialopplært personell ble brukt for å identifisere antall feilmedisineringer per lege per måned. Blant de deprimerte fant man 1,55 feil (95 % KI 0,6–4,2) og blant de ikke-deprimerte 0,25 (95 % KI 0,1–0,5). Tallene for de utbrente og de ikke-utbrente var identiske (0,5 feil).

– Resultatene i denne studien er viktige, men ikke direkte overførbare til norske forhold. Leger i USA har blant annet tradisjonelt mye lengre arbeidsdager enn leger i Norge, noe som kan bidra til større risiko for å gjøre medisinske feil, mener spesialist i arbeidsmedisin Karin Rø ved Ressurs-senter for helsepersonell Villa Sana, Modum Bad.

– Tidligere studier har i hovedsak vist at leger som er slitne eller utbrente, oftere gir

Illustrasjonsfoto. Foto © Annie Engel/zefa/Corbis/SCANPIX

mangelfull pasientbehandling, noe som bare delvis bekreftes i denne studien. Vi trenger objektive og målbare kriterier på feilbehandling for å påvise sammenhenger mellom utbrenthet og depresjon hos leger og hvordan dette påvirker pasientbehandlingen, sier Karin Rø.

Mette Sagsveen
msagsveen@yahoo.com
Trondheim

Litteratur

1. Fahrenkopf AM, Sectish TC, Barger LK et al. Rates of medication errors among depressed and burnt out residents: prospective cohort study. BMJ 2008; 336: 488–91.

Lang livmorhals – flere keisersnitt

Lang livmorhals gir økt sannsynlighet for keisersnitt ved fødsel til termin. Det gjelder særlig hos kvinner med dårlig fødselsfremgang.

Normal fødsel til termin er avhengig av programmert utvikling av livmoren tidlig i svangerskapet. En kort livmorhals midtveis i svangerskapet er forbundet med økt risiko for preterm fødsel. Nå har britiske forskere undersøkt om en lang livmorhals er assosiert med økt sannsynlighet for keisersnitt ved fødsel til termin (1).

Studien omfattet over 27 000 førstegangs fødende som hadde en cervixlengde på > 16 mm i 23. svangerskapsuke, og som fødte et levende barn til termin. Kvinner med livmorhalslengde i laveste kvartil (16–30 mm) hadde lavest keisersnittrate (16 %). Økende kvartiler var forbundet med økende keisersnittrate, henholdsvis 18 %, 22 % og 26 %.

– Selv om keisersnittfrekvensen i denne studien er vesentlig høyere enn i Norge,

belyser studien en interessant klinisk problemstilling hos førstegangs fødende, sier overlege Susanne Albrechtsen ved Kvinne-klinikken, Haukeland Universitetssykehus.

– Forskerne studerte keisersnitt utført under fødsel som primært utfall. Det er ikke opplyst om keisersnittet ble utført i åpningsfasen eller i utdrivningsfasen. Det hadde vært interessant å se om man fant en tilsvarende sammenheng mellom vaginal operativ forløsning og livmorhalslengde. Vi vet at førstegangs fødende har en høyere risiko for intervensjon, og de nye resultatene kan trolig delvis forklare dette, sier Albrechtsen.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Smith GC, Celik E, To M et al. Cervical length at mid-pregnancy and the risk of primary cesarean delivery. N Engl J Med 2008; 358: 1346–53.